

Luomukeruukyselyn tulokset 2020 Keski-Suomi ja Keski-Pohjanmaa

Työn tilaaja: 63 Degrees North – Pohjoisen erikoiskasvit Euroiksi -hanke

63 DEGREES NORTH
Pohjoisen erikoiskasvit Euroiksi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

MAASEUTU 2020

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Sisällys

1	Keruualueiden luomusertifiointi.....	3
1.1	Luomukeruualueiden sertifiointi.....	3
1.2	Omien metsien sertifiointi luomukeruualueiksi.....	4
2	Kiinnostus luonnontuotteiden tuotantoon ja hyödyntämiseen.....	5
2.1	Kuusenkerkkä.....	6
2.2	Pakuri.....	7
2.3	Muut luonnontuotteet.....	7
3	Johtopäätökset.....	8
4	Taulukot.....	9

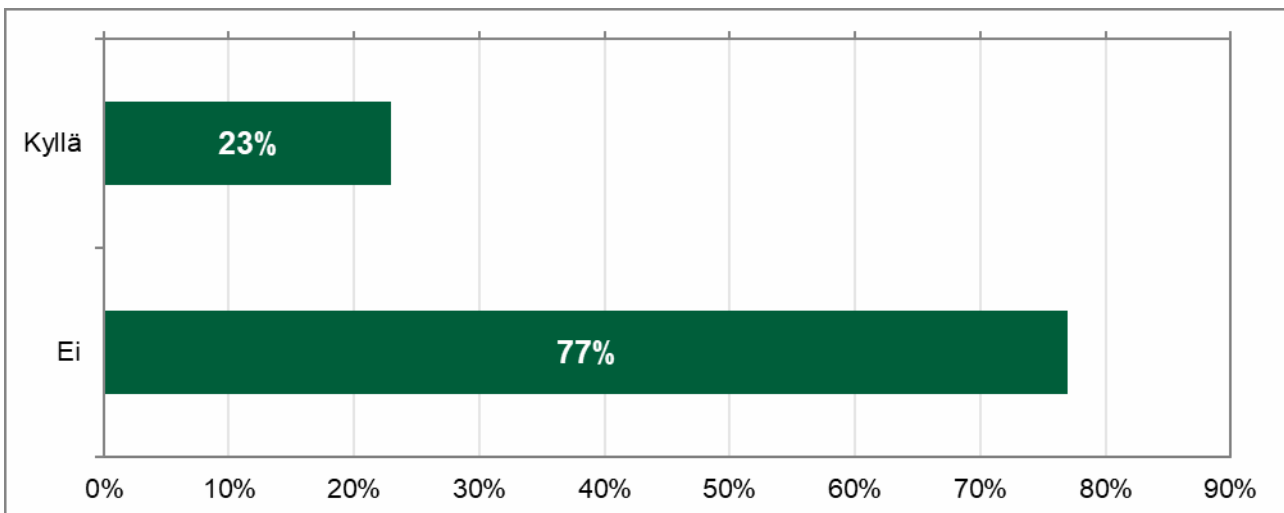
1 Keruualueiden luomusertifiointi

Kysely on toteutettu yhteistyössä 63 Degrees North – Pohjoisen erikoiskasvit Euroiksi -hankkeen kanssa. Kysely toteutettiin loka-marraskuussa 2020 metsänomistajille hankkeen toiminta-alueella Keski-Suomessa (Kinnula, Kivijärvi, Pihtipudas, Viitasaari) ja Keski-Pohjanmaalla (Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Toholampi, Veteli). Kyselyyn vastasi lähes sata metsänomistajaa. Tällä kyselyllä haluttiin selvittää metsänomistajien kiinnostusta luonnontuotteiden tuotantoon ja mielipiteitä Keski-Suomen ja Keski-Pohjanmaan metsien sertifioinnista luomukeruualueiksi ja mahdollisuuksia sen toteuttamiseen.

Tuloksissa nousee esille erityisesti se, että luomukeruualueiden sertifiointi ei ole tuttua metsänomistajille. Luomusertifiointista kaivataan lisätietoa ennen kuin metsänomistajat voivat tehdä päätöksiä asian suhteen. Metsänomistajat ovat myös kiinnostuneita hyödyntämään eri luonnontuotteita metsistään, mutta niistä kaivataan lisätietoa.

1.1 Luomukeruualueiden sertifiointi

Luomukeruualueiden sertifiointi ei selvästi ole tunnettu asia Keski-Suomen ja Keski-Pohjanmaan alueilla. Vastaajista 77 prosenttia ei ollut kuullut aikaisemmin luomukeruualueiden sertifiointista ja vain 23 prosenttia vastaajista oli kuullut asiasta aikaisemmin.

Tarkentavissa kysymyksissä kysyttiin, että mistä on kuullut luomukeruualueiden sertifiointista. Vastauksista esiin nousi selvästi lehdet, erityisesti metsäaiheiset lehdet.

Metsien sertifiointi luomukeruualueiksi nähtiin alueen luonnontuotteiden ja matkailun markkinointivalttina sekä vahvistavan Suomen maabrändiä ja tukevan vientiä. Luomukeruualueet

koettiin sopivan hyvin alueelle. Lisäksi koettiin, että kaupallinen keruupaine voi kohdistua luomusertifioidulle alueelle. Luomusertifiointi nähtiin tarpeellisena (taulukko 1).

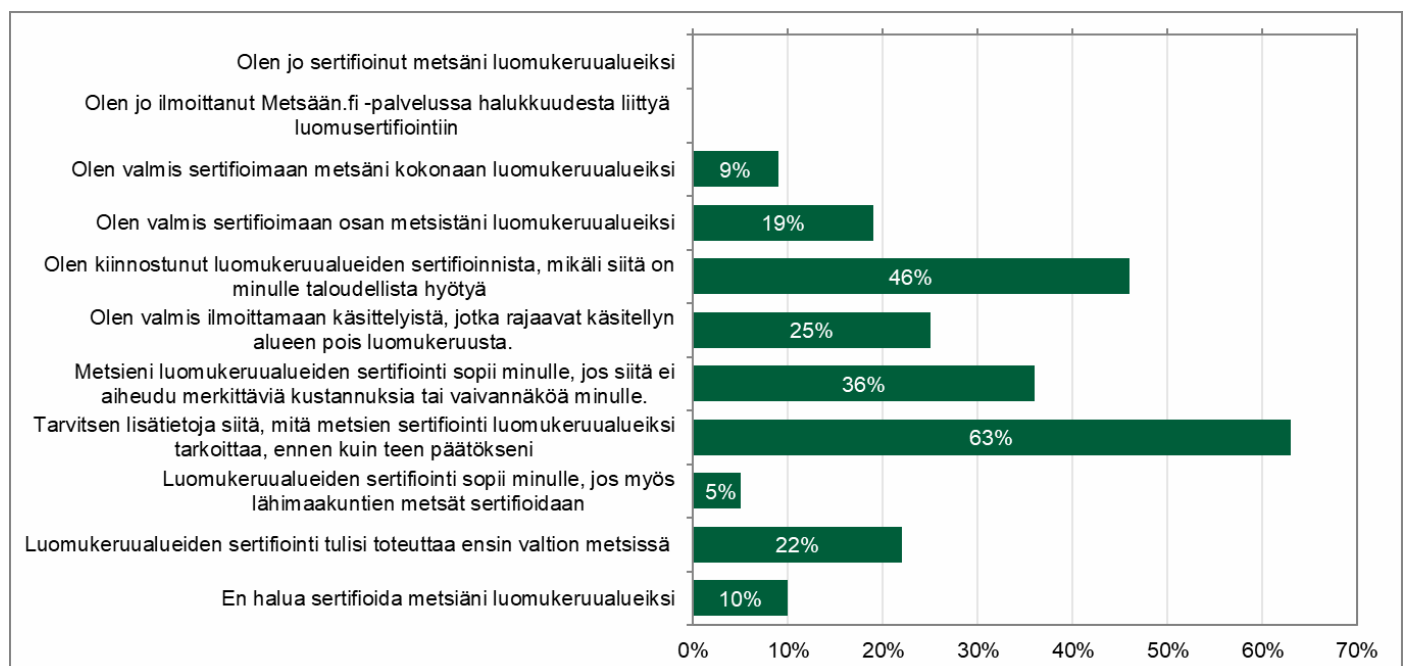
Avoimissa kommentteissa nousi esiin, että maanomistajan tulisi saada hyötyä/korvausta luomusertifiointista. Esitettiin myös huoli siitä, että kohdistuuko luomusertifioidulle alueelle enemmän keruupainetta. Koettiin myös, että luomusertifiointi on hyvä asia.

1.2 Omien metsien sertifiointi luomukeruualueiksi

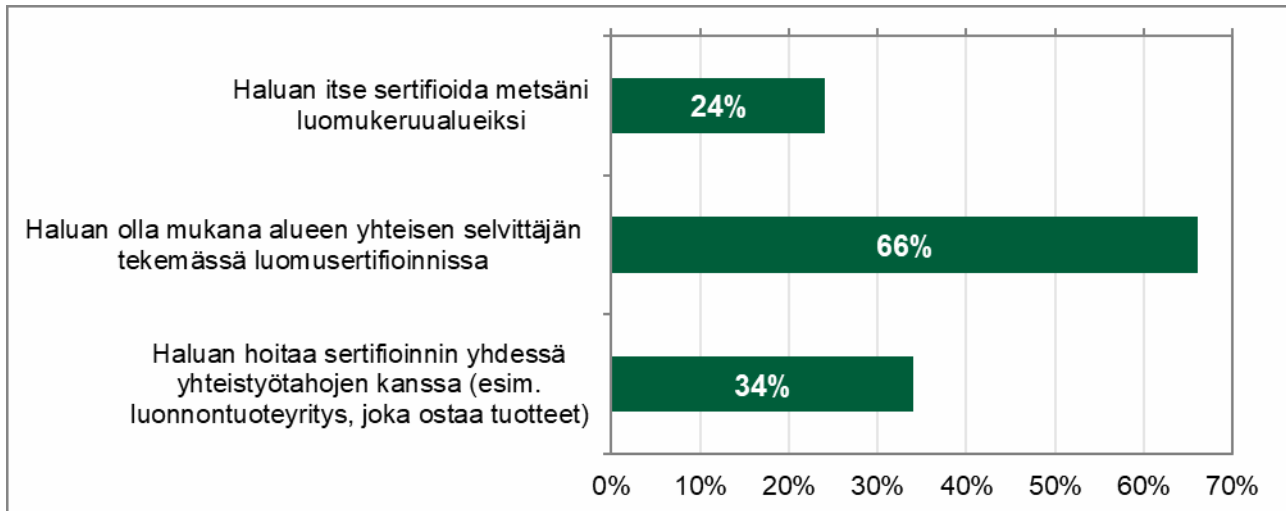
Kysyttäessä metsänomistajien halua sertifioida metsänsä luomukeruualueeksi eniten nousi esiin tiedontarve luomusertifiointista. Vastaajista 63 prosenttia koki tarvitsevansa lisätietoa ennen päätöksentekoa.

Metsien luomukeruualueiden sertifiointista ollaan kiinnostuneita, jos siitä on metsänomistajalle taloudellista hyötyä, näin vastasi 46 prosenttia vastaajista. 36 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että metsien luomukeruualueiden sertifiointi koettiin sopivaksi, jos siitä ei aiheudu merkittäviä kustannuksia tai vaivannäköä. Vastaajista 25 prosenttia oli valmiita ilmoittamaan käsittelyistä, jotka rajaavat alueen pois luomukeruuusta. 22 prosenttia vastaajista koki, että luomukeruualueiden sertifiointi tulee toteuttaa ensin valtion metsissä.

Vastaajista 19 prosenttia on valmiita sertifiimaan osan metsistään luomukeruualueeksi. 9 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että olisivat valmiita sertifiimaan metsänsä kokonaan luomukeruualueiksi. 10 prosenttia oli sitä mieltä, etteivät halua ollenkaan sertifioida metsiään.

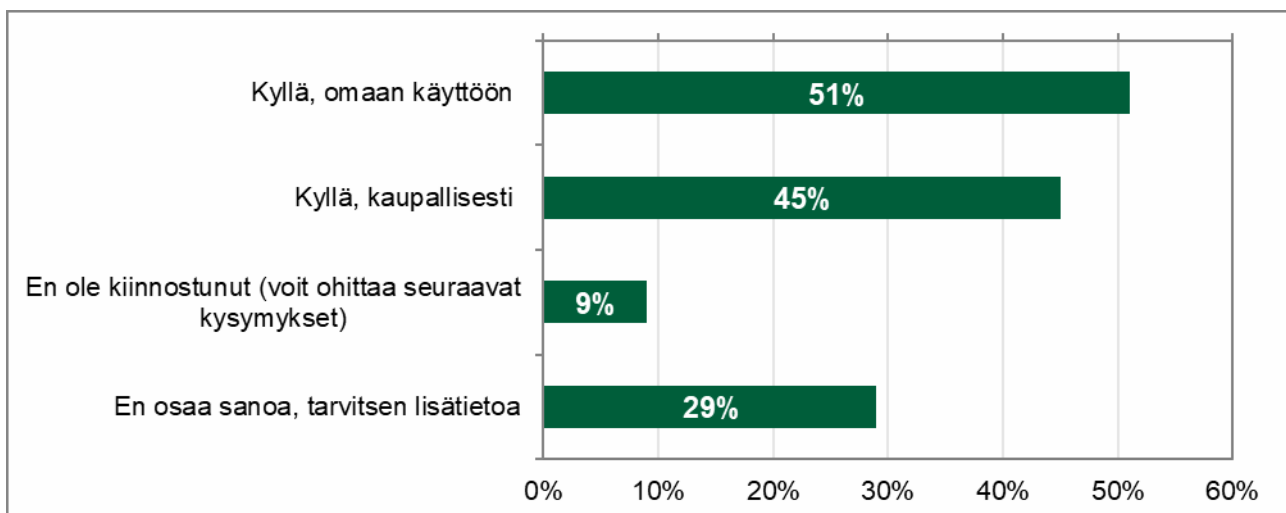

Kun kysyttiin, miten metsä halutaan luomusertifioida, vastaajista 66 prosenttia haluaa olla mukana yhteisen selvittäjän tekemässä luomusertifiointissa. Vain 24 prosenttia haluaa itse olla sertifioidussa metsiään. Vastaajista 34 prosenttia haluaisi hoitaa sertifiointin yhdessä yhteistyöahon kanssa, esimerkiksi luonnontuotealan yrityksen, joka ostaa tuotteet.

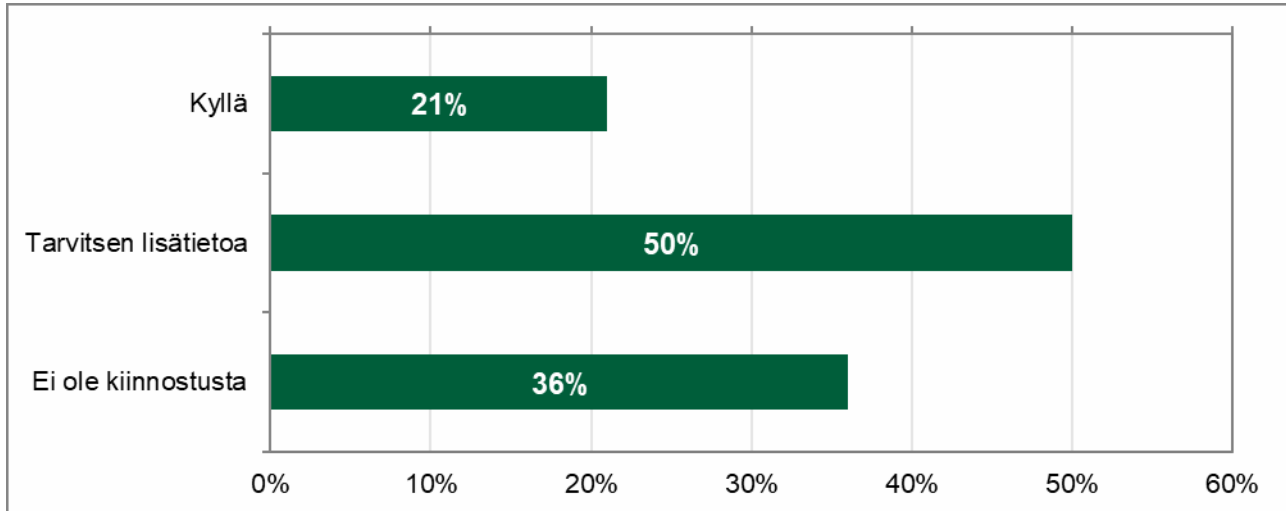
2 Kiinnostus luonnontuotteiden tuotantoon ja hyödyntämiseen

Luonnontuotteita omaan käyttöön halusi hyödyntää 51 prosenttia vastaajista ja 45 prosenttia kaupallisesti. Vain 9 prosenttia vastaajista ei ollut ollenkaan kiinnostuneita luonnontuotteiden hyödyntämisestä. 29 prosenttia vastaajista halusi lisätietoa.

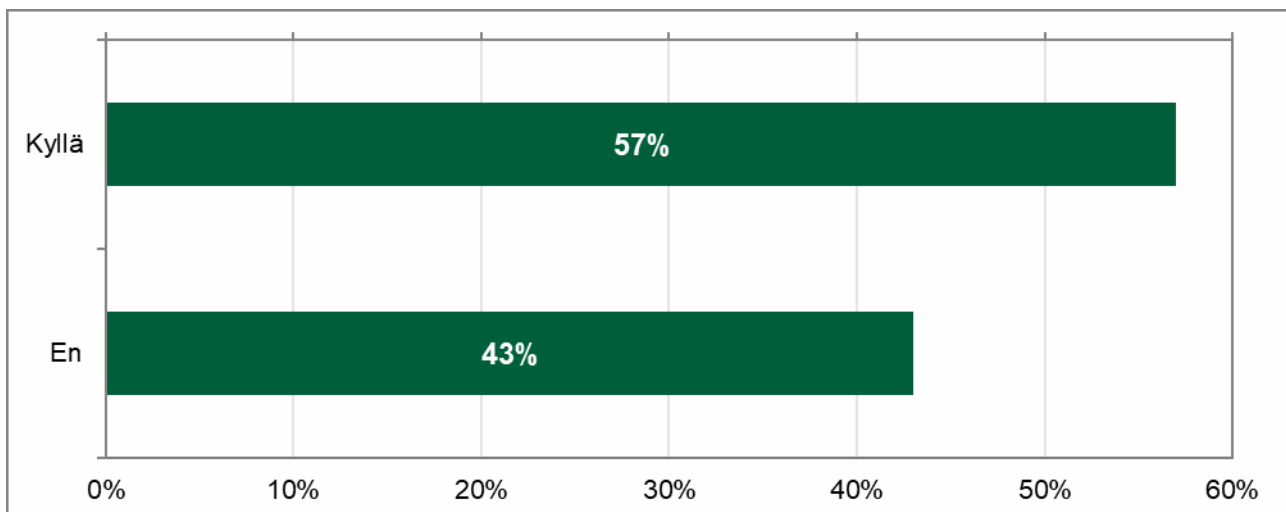

2.1 Kuusenkerkkä

Lisätietoa kuusenkerkän keruusta ilmoitti tarvitsevansa 50 prosenttia vastaajista. 21 prosenttia ilmoitti olevansa kiinnostuneita keräämään kuusenkerkkää metsissään. Keruu ei kiinnostanut 36 prosenttia vastaajista.

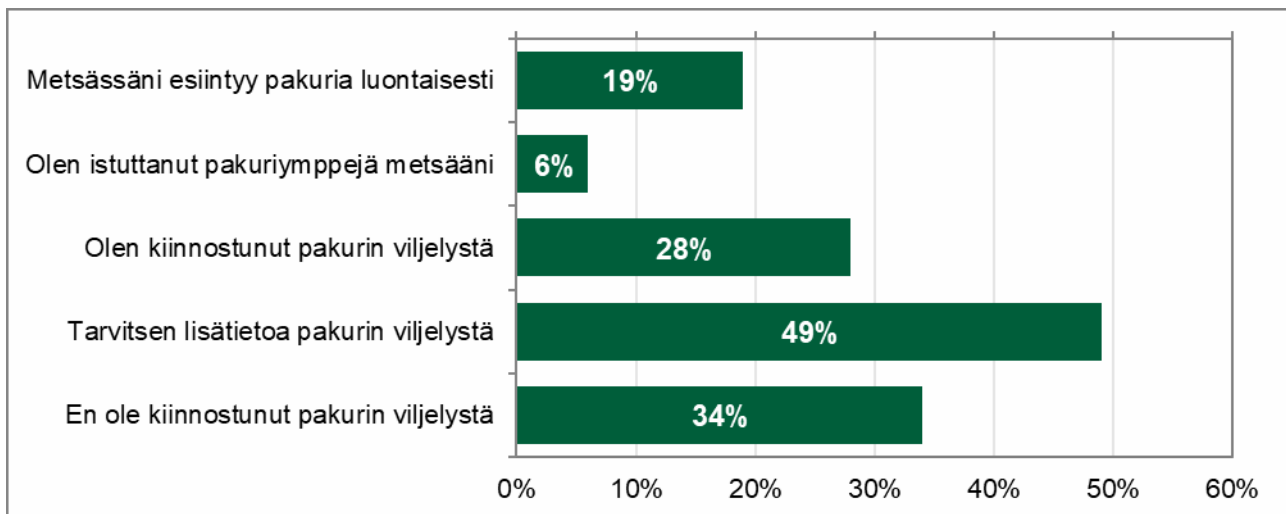

Kun kysyttiin kiinnostuksesta keruusta sopimiseen metsissään, 57 prosenttia vastaajista on kiinnostuneita. 43 prosenttia vastaajista eivät ole kiinnostuneita sopimaan kuusenkerkänkeruusta metsissään. Perusteluissa nousi huoli mahdollisista kasvutappioista, myös taloudellista hyötyä peräänkuulutettiin.

2.2 Pakuri

Kyselyssä selvitettiin myös metsänomistajien kiinnostusta pakuria kohtaan. Myös tässä nousi esille metsänomistajien tarve lisätiedolle, sillä 49 prosenttia vastaajista tarvitsee lisätietoa pakurin viljelystä. 34 prosenttia vastaajista ei ole kiinnostuneita pakurin viljelystä. Vastaajista 28 prosenttia on kiinnostuneita pakurin viljelystä ja 6 prosenttia on jo istuttanut pakuriymppejä metsäänsä. Lisäksi 19 prosenttia vastaajista ilmoittaa, että heidän metsä esiintyy pakuria luontaisesti.

2.3 Muut luonnontuotteet

Metsänomistajilta kysyttiin myös kiinnostusta muiden luonnontuotteiden myyntiin. Kyselyssä ykköseksi nousi puolukka, sillä 79 prosenttia vastaajista on kiinnostuneita puolukan keruusta myyntiin. Seuraavaksi eniten kiinnostusta herätti mustikka, sillä 73 prosenttia on kiinnostunut mustikan keruusta myyntiin. Mahla kiinnosti kolmanneksi eniten, 50 prosenttia vastaajista.

Seuraavaksi eniten kiinnostivat; pihka (37%), koivun lehdet (35%) pihlajanmarja (27%), variksenmarja (24%), hilla (23%), mustikan lehdet (23%), karpalo (21%), leikkohavu (21%), männynkerkät (19%), suopursu (19%), katajanmarja (18%), vadelman lehdet (16%), jäkälä (15%), juolukka (13%), kihokki (6%) ja hillan lehdet (3%) (taulukko 2). Jokin muu (3%) osoittautui avoimien vastausten perusteella sieniksi. Avoimissa vastauksissa ei kuitenkaan oltu eritelty, mitä sieniä haluttaisiin kerätä myyntiin.

Yksittäisissä kommentteissa liittyen luonnontuotteisiin nousi esille se, että halutaan itse kerätä omista metsistä eikä päästää muita keräämään luonnontuotteita. Kommentteissa tuli myös ilmi luomusertifiointin merkityksen tuntemattomuus, sillä ajateltiin, että Suomen metsistä saatavat tuotteet ovat muutenkin tarpeeksi luomuja ilman luomusertifiointia. Ajateltiin myös, ettei istutettu pakuri voi olla luomua tai että, lannoitetut metsät voi olla luomua.

Metsänomistajilla on siis kiinnostusta metsistä saatavien keruutuotteiden keräämiseen sekä hyödyntämiseen.

3 Johtopäätökset

Kyselyn tuloksista päätellen metsänomistajat tarvitsevat sekä haluavat lisätietoa luomukeruualueiden sertifiointista, sillä vain 23 prosenttia vastaajista oli kuullut asiasta aikaisemmin ja 63 prosenttia vastaajista halusi asiasta lisätietoa. Vastanneista kuitenkin 55 prosenttia on kiinnostuneita metsiensä luomusertifiointista. Avoimista vastauksista kävi hyvin ilmi, ettei tiedetä mitä luomukeruualueet tai niiden sertifiointi todellisuudessa tarkoittaa. Vastaajista selvästi enemmistö oli kiinnostuneita myös luonnontuotteiden hyödyntämisestä. Kuusenkerkästä ja pakurista oltiin kiinnostuneita, mutta molemmista haluttiin lisätietoa. Jokamiehenoikeuksilla kerättävistä luonnontuotteista eniten kiinnosti puolukka ja mustikka.

Loppupäätelmänä voidaan sanoa, että metsänomistajat ovat kiinnostuneita luomukeruualueiden sertifiointista ja toivovat saavansa siihen liittyen lisätietoa. Suomalaisilla luonnontuotealan yrityksillä on jatkuvasti kasvava kysyntä erilaisille luomukeruuuotteille, tämän takia luomukeruualueita tarvitaan. Metsänomistajilla on myös selvästi kiinnostusta eri keruutuotteiden keräämiseen, joten yhteistyö paikallisten luonnontuotealan yritysten kanssa lisäisi konkreettista tietoutta ja mahdollistaisi luomukeruualueiden määrän kasvamisen.

4 Taulukot

Taulukko 1: Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä 1 = Täysin erimieltä, 5 = Täysin samaa mieltä.

Vastaajien määrä: 93

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä	1	2	3	4	5
Metsien sertifiointi luomukeruualueiksi on alueesi luonnontuotteille markkinointivaltti	5,5%	5,49%	30,77%	37,36%	20,88%
Luomukeruualueiden sertifiointi on tarpeetonta	23,33%	34,45%	20%	14,44%	7,78%
Luomukeruualueet sopivat hyvin alueelle	6,59%	9,89%	23,08%	41,76%	18,68%
Luomusertifiointi on ainutlaatuinen mahdollisuus maamme biotalouden kehittämiseen	8,79%	9,89%	39,56%	27,47%	14,29%
Luomukeruualueiden sertifiointilla voidaan vahvistaa Suomen maabrändiä ja näin tukea vientiä ja matkailua	4,4%	7,69%	26,37%	41,76%	19,78%
Jos luomukeruualueiden käytöstä sopimalla voisi ohjata kaupallisen poiminnan pois läheltä asutusta, kannattaisin sertifiointia	8,89%	8,89%	38,89%	33,33%	10%
Kaupallinen keruupaine voi kohdistua luomusertifioidulle alueelle	5,55%	10%	36,67%	28,89%	18,89%
En tunne riittävästi asiaa, en ota kantaa	10%	18,75%	45%	12,5%	13,75%

Taulukko 2: Muita mahdollisia tuotteita, joiden keruusta myyntiin olen kiinnostunut.
Vastaajien määrä: 62, valittujen vastausten lukumäärä: 326

Tuote	Vastausten lukumäärä	Prosenttia vastaajista
Mustikka	45	72,58
Puolukka	49	79,03
Variksenmarja	15	24,19
Hilla	14	22,58
Pihlajanmarja	17	27,42
Juolukka	8	12,9
Karpalo	13	20,97
Katajanmarja	11	17,74
Koivun lehdet	22	35,48
Leikkohavu	13	20,97
Männynkerkät	12	19,35
Mustikan lehdet	14	22,58
Vadelman lehdet	10	16,13
Hillan lehdet	2	3,23
Kihokki	4	6,45
Suopursu	12	19,35
Pihka	23	37,1
Mahla	31	50
Jäkälä	9	14,52
Joku muu	2	3,23

